

ПРОТОКОЛ

№ 279

гр. Варна , 04.02.2021 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ в публично заседание на първи февруари, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Красимир Т. Василев

Членове: Светла В. Пенева
Невин Р. Шакирова

при участието на секретаря Цветелина Н. Цветанова
Сложи за разглеждане докладваното от Невин Р. Шакирова Въззивно гражданско дело № 20203100503518 по описа за 2020 година.
На именното повикване в 10:07 часа се явиха:

Въззивникът И. А. Д., редовно призован, не се явява, представлява се от **адв. Ж. Я.**, редовно упълномощен и приет от съда от преди.

Въззиваемата страна ПАРАХОДСТВО „БЪЛГАРСКИ МОРСКИ ФЛОТ“ АД, редовно призовани, представляват се от **юрисконсулт П. К.**, редовно упълномощен и приет от съда от преди.

Въззиваемата страна ВЗАИМОЗАСТРАХОВАТЕЛНО СДРУЖЕНИЕ НА КОРАБОСОБСТВЕНИЦИТЕ "УЕСТ ЪВ ИНГЛАНД" /ЛЮКСЕМБУРГ/, редовно призовани, представляват се от **адв. И. Т.**, редовно упълномощен и приет от съда от преди.

Вещото лице С. Г. Н., редовно призована, явява се лично.

АДВ. Я.: Моля да се даде ход на делото.

АДВ. Т.: Да се даде ход на делото.

ЮРИСКОНСУЛТ К.: Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ намира, че не са налице процесуални пречки по хода на делото, поради което

О П Р Е Д Е Л И:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО И ГО ДОКЛАДВА

Производството е по реда на глава XX от ГПК.

Образувано е по повод въззивна жалба на И. А. Д. срещу Решение № 3769 от 07.08.2020г. по гр.д. № 18597/2018г. по описа на ВРС, XI-ти състав, с което на основание чл. 200 от КТ вр. чл. 24.3 от КТД са отхвърлени предявените от въззивника срещу Параходство „БМФ“ АД, със седалище в гр. Варна и Взаимозастрахователно сдружение на корабособствениците „Уест ъв Инглант“ /Люксембург/, със седалище Люксембург искове за солидарно осъждане на ответниците /работодател и застраховател/ сумата от 93 154 щатски долари, представляваща обезщетение за трайна неработоспособност в резултат на злополука, настъпила на 26.10.2017г. по време на заетост на м/к „Лудогорец“, плаващ под Малтийски флаг, изразяваща се в прекаран „исхемичен мозъчен инфаркт“ обусловила трайна негодност за работа по море, както е отхвърлен и предявеният в условията на евентуалност иск срещу Взаимозастрахователно сдружение на корабособствениците „Уест ъв Инглант“ /Люксембург/, със седалище Люксембург за осъждане на ответника да заплати сумата от 93 154 щатски долари, представляваща обезщетение за трайна неработоспособност в резултат на същата злополука съгласно Сертификат за застраховка или друга финансова гаранция на отговорността на корабособственика, съгласно правило 4.2, Стандарт А4.2.1, параграф 1/б/ от Конвенцията за труда в морското корабоплаване, издаден на 26.01.2017г.

Жалбата е основана на оплаквания за недопустимост, евентуално за неправилност и незаконосъобразност на решението, поради нарушение на материалния закон и необоснованост. В исковата си молба ищецът е основал предявените искове на чл. 24 от КТД с ответника „Параходство БМФ“ АД, представляващ неразделна част от 1 индивидуалния му трудов договор. Предявеният иск не е деликтен по реда на чл. 200 от КТ, а за обезщетение за злополука, за която корабособственикът отговаря по смисъла на МТК. В първото съдебно заседание и в становището си по проекто-доклада изрично заявил, че искът му е за плащане на фиксирано обезщетение на договорно основание и специално чл. 24 от КТД. Въпреки така уточненото, съдът се е произнесъл по иск с правно основание чл. 200 от КТ, какъвто не е предявен, поради което моли обжалваното решение да се обезсили.

За да обоснове липса на пасивна материалноправна легитимация на „Параходство БМФ“ АД, ВРС се е позовал на § 1, т. 7 от ДР на Наредбата за трудовите и непосредствено свързани с тях отношения между членовете на екипажа и на обслужващия персонал на кораба /ДВ, бр. 93 от 2003г./. Според чл. 1 от тази наредба обаче, същата се прилага само за корабите, плаващи под български флаг. М.к. „Лудогорец“, на който служи въззивникът, е плавал под флага на Република Малта, поради което е налице грешно и неприложимо материално право. Приложимото за спора право е чл. II 1./j/ от Морската трудова конвенция и „Параходство БМФ“ АД има качеството на корабен мениджър по смисъла на тази разпоредба и чл. 225а от КТК. В самия КТД и в Анекс № 4, ответникът се е самоопределил като „оператор“ на кораба, както и в отговор от 07.02.2018г. Обстоятелството, че „ПБМФ“ АД е корабособственик по смисъла на МТК е изрично потвърдено и в индивидуалния трудов договор, поради което същия е пасивно легитимирана страна по трудовия договор по смисъла на МТК. В това качество Параходството е заплатило медицинските разходи на

болницата в Бразилия, където въззивникът е бил опериран, за необходимата естракция на тромбовидните кръвонасядания. Ако не беше корабособственик, той не би имал задължението по Стандарт А.4.2.1 на МТК да плати тези медицински разходи. По отношение на ответника ВЗСК „Уест ъв Ингленд“ от друга страна – за да стане дължима гаранцията, поета от застрахователя по Стандарт А.4.2 от МТК, не се изисква корабът да е изоставен, нито корабособственикът да не е в състояние да плаща. Нормата на ал. 8 от цитирания Стандарт предвижда безусловно плащане на договореното в КТД обезщетение и то незабавно. По делото е представен застрахователен Сертификат от 01.12.2016г. и Анекс № 4 към КТД от 12.10.2016г., по силата на който м.к. „Лудогорец“ е включен във флотилията от кораби по отношение на които се прилага КТД. Поради допусната очевидна правна или фактическа грешка, решението на ВРС е необосновано. Напълно необосновано е решението, в частта, в която се обосновава с липсата на административен акт за установяване на трудова злополука по чл. 56 от КСО. Предмет на иска е вземане по КТД, а не от непозволено увреждане. Чл. 24 от КТД следва да се тълкува във връзка със Стандарт А4.2 – Отговорност на корабособственика, т. 5 от Морската трудова конвенция, която съдържа дефиниция на понятието „злополука“. МТК е специален закон по отношение на КТ, който е приложим по отношение на моряците, като особена категория работници, чиято работа е свързана с тежки условия на труд по море. Отношението на МТК спрямо КТ е разписана в Стандарт А4.2 и доколкото хипотезите на т. 5 от МТК в случая не са налице, то КТ не е приложим към спора. От друга страна за установяване на злополуката и настъпилата в резултат негодност за работа по море, чл. 24 от КТД не изисква 2 административен акт, а Рапорт на лекаря на Транспортна болница, която издава и удостоверенията за здравословна годност на моряците. Въпреки предприетото оспорване на заключението на вещото лице, в нарушение на съдопроизводствените правила съдът не е допуснал нова медицинска експертиза по въпроса налице ли е причинна връзка между инцидента и работата на ищеца на борда на кораба. Обясненията на експерта разколебават заключението му, поради което формираният извод за категорична липса на причинна връзка е резултат от допуснато съществено нарушение на процесуалните правила. Отправя искане въз основа на всичко изложено обжалваното решение да се обезсили, евентуално отмени.

В отговор на жалбата, „Параходство БМФ“ АД оспорва доводите в нея. Поддържа, че правилно ВРС е приел, че ответникът не е корабособственик, беърбоут чартър на м/к Лудогорец, поради което и не е работодател на ищеца. В регистрите на морска администрация на държавата на флага Малта, под чийто флаг плава кораба, като корабособственик е посочено дружество „Лудогорец Меритайм“ ЛТД, което дружество е посочено и в трудовия договор на ищеца. Същото следва и от Свидетелство за регистрация под малтийски флаг на м/к Лудогорец. Пред ВРС е приет договор за посредничество при наемане на екипаж от 24.07.2017г. между Лудогорец Меритайм ЛТД и българска посредническа фирма „Булнав Менинг“ ЕООД, чрез посредничеството на която ищецът е нает на работа на борда на кораба. Несъстоятелни са доводите относно правната

квалификация на исковете – предприетото от страна на ищеца изменение в тази връзка не е било допуснато от първоинстанционния съд, а чл. 24.2 от КТД урежда единствено начина на определяне на размера на обезщетението в зависимост от степента на увреждането. Този текст е разновидност на чл. 52 от ЗЗД. За приложението му е необходимо да има настъпила злополука, отчетена и регистрирана с влязъл в сила административен акт, като предпоставка за получаване на определено и съответстващо на увреждането обезщетение. Отправил искане в тази връзка жалбата да се остави без уважение като неоснователна.

Отговор на жалбата е депозиран и от „Уест ъв Ингленд Шип Оунърс Мютюал Иншурънс Асосийшън“, Люксембург, ВЗСК „Уест ъв Ингленд“, с който доводите в жалбата се оспорват с довод, претенцията срещу застрахователя се основава на несъществуващ документ. От друга страна, установено е по делото, че дружеството е издало Удостоверение за застраховка или друга финансова гаранция съгласно правило 4.2 от МТК по отношение на кораб Лудогорец не на ответника по делото, а на дружеството „Лудогорец Меритайм ЛТД“, регистрирано в Република Маршалови острови с ид. № 5930605. „Параходство БМФ“ АД не е пасивно легитимирана страна по предявените искове, а „Уест ъв Ингленд“ не е гарант за отговорността на това дружество, а само за отговорността на „Лудогорец Меритайм ЛТД“. Съгласно трудовия договор на ищеца, налице е договореност между страните за приложение на малтийското законодателство. Последното е в унисон със специалните правила за уреждане на трудови спорове между работодател и екипаж на кораб 3 установени в българския КТК в чл. 12. Ето защо счита, че българският съд следва да разгледа спора съгласно малтийското материално право. Неправилно в тази връзка ВРС е приложил българското материално право. Съгласно последното ищецът не е претърпял трудова злополука и не му се дължи претендираното обезщетение по чл. 24 от КТД /чл. 55 от КСО/. Отправил искане поради всичко изложено въззивната жалба като неоснователна да се остави без уважение.

Постъпила е и въззивна жалба от И. А. Д. срещу Решение № 260861 от 23.10.2020г. постановено по същото дело, с което на основание чл. 247, ал. 1 от ГПК е отхвърлена молбата му за допускане поправка на очевидна фактическа грешка, допусната в Решение № 3769 от 07.08.2020г. като в абзац 5 на стр. 5 от мотивите на решението и в абзац 2 на стр. 7 от мотивите на решението след думите „Застрахователен сертификат“ се добави „издаден на 26.01.2017г.

Жалбата е основана на оплаквания за неправилност, необоснованост и постановяване при съществено нарушение на съдопроизводствените правила. Заявил е в хода на производството, че застрахователен сертификат по Правило 4.2, Стандарт А4.2.1, пар. 1 /б/ от МТК е представен от ответника, който го е издал, поради което в нарушение на съдопроизводствените правила съдът е приел, че по делото изобщо не е доказано наличието на застраховка по МТК. Самият издател на застраховката е представил Застрахователен сертификат от 01.12.2016г. доказващ наличието и дължимостта на застрахователно обезщетение в полза на ищеца.

В отговор на жалбата „Параходство БМФ“ АД и ВЗСК „Уест тв Ингленд“ оспорват доводите в нея. Поддържат, че доводите касаещи мотивите на съдебния акт във връзка с изключването или не на някои писмени доказателства по делото не съставлява очевидна фактическа грешка по смисъла на чл. 247, ал. 1 от ГПК. Диспозитива на решението отразява волята на съда, поради което изводите, касаещите застрахователните сертификати, като част от мотивите на решението, не следва да се обективират в диспозитива на същото. Претенцията на ищеца срещу застрахователя е основан на представен от него неистински документ – сертификат от 26.01.2017г., а чрез въззивната си жалба същият цели да измени основанията на иска визирайки представения от ответника сертификат. Ето защо изразили становище, че решението е правилно, а жалбата е неоснователна.

АДВ. Я.: Запознат съм с доклада, нямам възражения. Поддържам депозираната въззивна жалба, оспорвам отговорите. Моля да се изслушат доказателствата, които са допуснати във втора инстанция.

АДВ. Т.: Запознат съм с доклада, нямам възражения. Оспорвам въззивната жалба, поддържам отговора.

ЮРИСКОНСУЛТ К.: Запознат съм с доклада, нямам възражения. Оспорвам въззивната жалбата, поддържам отговора.

СЪДЪТ ДОКЛАДВА постъпилото на 22.01.2021г. заключение на вещото лице С. Г. Н. по допуснатата повторна съдебно-медицинска експертиза, констатира, че същото е постъпило в рамките на законоустановения срок по смисъла на чл. 199 от ГПК.

СЪДЪТ служебно докладва постъпила молба с вх. № 1713/29.01.2021г. от адв. Ж. Я. в качеството му на процесуален представител на И. А. Д., с която моли за отлагане на делото поради недопустимост на експертното заключение на д-р Н. и необходимост от коригиране на същото с молба със съответните указания към вещото лице. Според молбата адв. Я. излага, че вещото лице няма право да се произнася извън рамките на своята компетентност, а се е произнесло по коренно различни въпроси извън тази компетентност, като не е спазена Наредба № 2/26.10.2011г. за условията и реда за извършване на съдебно-медицински, психиатрични и съдебно-психологични експертизи.

АДВ. Я.: Поддържам молбата за недопустимост. Преди всичко оплакването ми е, че не е извършен личен преглед така, както изисква наредбата за СМЕ. Според нас вещото лице при такава експертиза следва да изслуша доверителя ми, да разбере при какви точно условия е станало произшествието, да се запознае конкретно с работното му място като той ѝ каже какво е работното му място, какво е претърпял. Освен това считам, че няма възможност да се разделя въпросът, зададен от съдия, на четири въпроса, за да се дадат четири отговора „не“. Не би трябвало вещото лице, което е специалист „трудова дисциплина“ да се произнася по въпроси за предишни заболявания, с което изменя предмета на заключението, както и това на първата експертиза от първата инстанция. Там стана ясно,

че хипертония е установена след инцидента, а не преди това.

ЮРИСКОНСУЛТ К.: Считам, че експертизата е законосъобразна. Вещото лице много точно е отразило в заключението си обстоятелствата и условията, при които е възникнал мозъчният инфаркт на въззивника. Считам, че оплакванията на колегата Я. са неоснователни и следва да останат без уважение.

АДВ. Т.: Аз също считам, че експертизата е компетентно извършена и вещото лице е отговорило точно на въпросите, които са поставени от съда. Отговорите са точни, компетентни, аргументирани. Според мен не е необходимо да бъде преглеждано лицето лично, за да се отговори на въпросите така, както са поставени.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ Н.: Не съм прегледала лицето лично, тъй като в самото определение задачата е: „След като вещото лице извърши необходимите допълнителни справки и проучвания да отговори на поставения въпрос.“ Обръщам внимание, че специалистите по трудова медицина и безопасност на труда на практика не са лечебни заведения, регистрирани по Закона за здравето, и нямат право да преглеждат пациенти и да лекуват. Запозната съм с докладите на СЗО за връзката между стреса и тежките условия на труд. Съобразено е в експертизата. На практика съм разделила поставения въпрос, за да има яснота в отговорите, иначе са дословно преписани. Смятам, че мога да отговоря на поставените в определението въпроси. Въззивникът е изпълнителски кадър и няма как дейността му да му калкулира стрес от високо ниво, каквото е при ръководните кадри – капитана на кораба, първия механик и т.н., т.е. тези, които носят отговорност за цялата техника, за хората, за изпълнението на задачите, кораба да стигне до крайната точка и да пренесе товара.

АДВ. Я.: В нормативната база, която вещото лице е посочило, че е използвало, е посочена Наредба № 2 и Методика за оценка на риска. Когато става дума за кораби, оценката на риска се извършва по Наредба № 5/1999г.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ Н.: Действащата наредба в България е Наредба № 5. Тя е обща и на практика цитираната методика е поднормативен акт. Самата Наредба № 5 не указва конкретно стъпките, ранговите числа и кое на какво съответства и какво трябва да е поведението при един умерен риск, докато това го прави методиката. Най-утвърдената методика, с която се работи в България, е цитираната методика на проф. Запрянов, а аз съм човекът, който е изработил първата браншова методика в България, която беше направена конкретно за Военноморските сили.

АДВ. Я.: Морска администрация има друга методика, която се основава на Морската трудова конвенция. Моля да бъде назначено друго вещо лице. Дали има или няма тежки условия в машинното отделение е въпрос, който е дефиниран нормативно в Наредбата за категоризация на труда. Работещи в машинно отделение са първа категория труд, заедно с миньори, водолази, подводничари и да се твърди, че няма тежки условия на труд в

машинното отделение при нивото на шума, вибрациите, изпаренията, тежкото гориво... Аз съм убеден, че вещото лице знае за тези условия. Имам съмнения относно безпристрастността на вещото лице във връзка с друго дело, по което беше експерт, поради което моля за изпълнение на задачата да се определи друго вещо лице.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ Н.: При така формулиран въпрос е добре да се специфицира „тежки условия“, защото така изброените не са релевантни към високи нива на стрес.

ЮРИСКОНСУЛТ К.: Възражявам. Считам, че колегата изрича словосъчетания, които нямат нищо общо с настоящото производство и с реалната фактическа обстановка. Той говори за първа категория труд и наредби, които не важат за този кораб. Той е под малтийски флаг. Става въпрос за български кораби, строени през петдесетте години. Там условията на труд действително са много трудни и много лоши. Аз съм капитан далечно плаване и имам много добро наблюдение над съвременните кораби и конкретно този кораб. Става въпрос, че машинното отделение на този кораб е 24-часово безвахтено управление. Това значи, че всеки ден има определени различни дежурни, които реагират на съответните сигнали, ако има авария. Най-добре е вещото лице да дойде на място.

АДВ. Т.: Считам, че не се налага назначаване на друго вещо лице. Ищцовата страна очевидно не е доволна от заключението на вещото лице. Ако на всеки в машинното отделение, който получи инсулт, му се изплаща обезщетение, това означава, че ще променяме основни положения.

СЪДЪТ намира, че експертът по делото не е отговорил на поставените в определението въпроси и по тази причина намира, че не следва да изслуша депозираното съдебно-медицинско заключение. **СЪДЪТ** намира също, че с оглед направеното възражение по чл. 196, ал. 2 от ГПК вещото лице следва да бъде освободено от изслушване в съдебно заседание, като му бъде заплатено възнаграждение за явяване.

С оглед на горното, **СЪДЪТ**

О П Р Е Д Е Л И:

НЕ ПРИЕМА заключението на вещото лице С. Г. Н. по допуснатата повторна съдебно-медицинска експертиза.

ОСВОБОЖДАВА вещото лице С. Г. Н. от извършване на съдебно-медицинска експертиза по делото.

ДА СЕ ИЗПЛАТИ възнаграждение от бюджета на съда на вещото лице С. Г. Н. в размер на 50 /петдесет/ лева за явяване в съдебно заседание.

ПОСТАНОВЯВА прилагане на настоящото съдебно-медицинско заключение към корицата на делото.

ДА СЕ ИЗПРАТИ писмо до Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна за посочване на вещо лице специалист по трудова медицина, което е в състояние да изготви съдебно-медицинска експертиза със задача на вещото лице, след като извърши необходимите допълнителни справки и проучвания, да даде отговор на въпроса дали е причинно-следствена връзка между работата на ищеца на борда на м/к „Лудогорец“ и настъпилото на 26.10.2017г. увреждане на здравето му и „Работата в машинното отделение на кораб, като моторист, какъвто е бил въззивникът, причинява ли стрес и извършва ли се при тежки условия, както и дали е според годишните доклади на Световната здравна организация причинна връзка между стресът и тежките условия на труд и настъпилите инфаркти по време на работа“.

СЪДЪТ служебно докладва постъпила молба с вх. № 1181/21.01.2021г. от адв. Ж. Я. в качеството му на процесуален представител на И. А. Д., с която представя и моли да бъдат приети Наредба за прилагане на морската трудова конвенция от 2006г. и Правилник за търговско корабоплаване от 2013г.

АДВ. Т.: Освен че не са преведени на български език, както следва да бъде, прилагането на Морската трудова конвенция зависи от начина, по който тя е транспонирана в местното законодателство. Малта е страна по Морската трудова конвенция и е инкорпорирала множество от нейните правила със субсидиарен нормативен акт № 234.51, озаглавен “Merchant Shipping (Maritime Labour Convention) rules. Това е субсидиарен нормативен акт и въпреки че тези правила се реферират към морската трудова конвенция, пълният текст на конвенцията не е включен като част от тези правила, нито пък е възпроизведен като анекс към нормативния акт. Това означава, че въпросните правила са само част от общата правна рамка, приложима в Малта, по отношение на корабособствениците и екипажите. Представените от ищеца доказателства дори да бяха надлежно преведени на български език не отразяват в пълнота приложимите закони и съдебна практика на Малта по спорните въпроси. Така например гореспоменатата от нас обща правна рамка включва пълна приложимост на Merchant Shipping Act, което ще отговаря на нашия КТК и всички останали субсидиарни актове във връзка с него, както и включва приложението на правилата на Гражданския кодекс на Малта. По-специално внимание обърнахме в нашата молба от 19.01.2021г. на чл. 1031 и чл. 1032 от Гражданския кодекс, съгласно които отговорност по малтийското право за обезщетение за вреди при непозволено уреждане може да се търси само при установено наличие на вина. В това отношение малтийското право е аналогично на българското. Ето защо считаме, че няма как да е наличие вина на корабособственика - работодател при настъпването на инфаркта на ищеца. Цитираните от нас конкретни членове на Гражданския кодекс са напълно достатъчни исковите на ищеца да бъдат отхвърлени в цялост. Това, което колегата представя, дори да бъде преведено, това няма да бъде в пълнота. Отговорността трябва да е „fault based”, т.е. трябва да има вина. Приложимото право е гражданският кодекс. Тази морска трудова конвенция не е възпроизведена в цялост, тя е относима към настоящия спор, но колегата

трябва да уточни какво точно.

АДВ. Я.: Гражданският кодекс е общото материално право, приложимо по принцип за всички инциденти. Специалното е Морската трудова конвенция и Наредба на Министерството на транспорта, която аз съм превел, и в която изрично е посочено, че Морската трудова конвенция се прилага и по отношение на трудовите правоотношения на моряци - малтийски граждани с малтийски корабособственици, включително за кораби, плаващи под флага на Малта. По същия начин беше инкорпорирана Морската трудова конвенция в българската Наредба за трудовите и другите отношения между български граждани и корабоприитежатели. Няма разлика в начина, по който европейските страни прилагат този текст. Морската трудова конвенция е директива на ЕС, приета е с директива от целия ЕС и това е начинът, по който тя се инкорпорира. Наредбата според мен е относимото право.

СЪДЪТ намира с оглед направеното възражение от страна на юрисконсулт К., че приложените от страна на адв. Я. писмени доказателства, които са останали неprevедени, следва да бъдат prevедени чрез специализирана програма на Окръжен съд – Варна, която дава възможност за това. Едновременно с това следва да бъдат prevедени онези текстове от Гражданския кодекс на Република Малта, които касаят конкретния казус, а именно чл. 1031 и чл. 1032, както и въпросите, свързани с трудовата злополука, давността, които ще бъдат допълнително уточнени от страна на съда. След извършването на превода документите следва да бъдат приложени prevедени към материалите по делото за запознаване от страните.

С оглед на горното, **СЪДЪТ**

О П Р Е Д Е Л И:

ОПРЕДЕЛЯ едноседмичен срок от депозирането на prevедените материали по делото, в който след уведомяване страните ще имат възможност да изразят становище по отношение на превода и по отношение на самите правни норми.

ОТЛАГА И НАСРОЧВА производството по делото за **15.03.2021г. от 10:00 часа**, за която дата и час редовно призованите страни са уведомени от днешно съдебно заседание.

ПРОТОКОЛЪТ е изготвен в съдебно заседание, което приключи в **10:35 часа**.

Председател: _____

Секретар: _____